

**UCHWAŁA NR XXIX/22/09
RADY POWIATU WAŁBRZYSKIEGO
z dnia 28 kwietnia 2009 roku**

w sprawie: przyjęcia „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Wałbrzyskim na lata 2009 – 2012”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 i art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) w związku z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) **Rada Powiatu Wałbrzyskiego uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Wałbrzyskim na lata 2009 - 2012”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu.

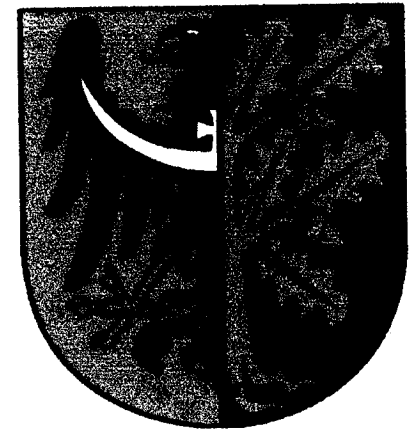
PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Wałbrzyskiego
Andrzej Lipiński

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92 z późn. zm) do zadań Powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z Powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Wałbrzyskim”. W dniach 12-26 kwietnia 2009 r. odbyły się konsultacje społeczne ze środowiskiem osób niepełnosprawnych działających na terenie Powiatu Wałbrzyskiego oraz Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych na, których Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych uzyskał pozytywną opinię.

Przyjęcie Programu jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 35 a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92 z późn. zm).

Załącznik do Uchwały Nr XXIX/22/09
Rady Powiatu Wałbrzyskiego
z dnia 28.04.09r

POWIATOWY
PROGRAM **M**
DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2009 - 2012

Wałbrzych 2009

**„ To, co robimy w
imię
niepełnosprawności
dzisiaj -będzie
miało znaczenie dla
wszystkich w świecie
jutra”**

Deklaracja Madrycka
Europejski Kongres na
Rzecz Osób
Niepełnosprawnych
Madryt, 20-24 marca
2002 r.

Spis treści:

I. Wstęp

II. Wprowadzenie

1. Osoby niepełnosprawne w powiecie wałbrzyskim – wstępna diagnoza:
 - 1.1. Ludność Powiatu wg niektórych wybranych głównych źródeł utrzymania;
 - 1.2. Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych w powiecie wałbrzyskim;
 - 1.3. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu;
 - 1.4. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej ze względu na stopień niepełnosprawności.
2. Analiza środków PFRON wydatkowanych w powiecie wałbrzyskim w latach 2004-2008.
3. Charakterystyka instytucji powiatowych i gminnych działających na rzecz osób Niepełnosprawnych.

III. Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wałbrzyskim

1. Oczekiwane rezultaty.
2. Sposób realizacji w zakresie:
 - 2.1 Rehabilitacja społeczna;
 - 2.2 Rehabilitacja zawodowa;
 - 2.3 Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

IV. Podsumowanie

Podstawa prawna opracowania:

Regulacje światowe:

- Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych (Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych 1993 r.),
- art. 13 Traktatu Amsterdamskiego,
- Agenda 22 - instruktaż w zakresie planowania polityki na rzecz osób niepełnosprawnych w społecznościach lokalnych,
- Dyrektywa Rady Unii Europejskiej z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla równego traktowania przy zatrudnianiu i wykonywaniu zawodu (2000/78/WE),
- Deklaracja Madrycka.

Regulacje Polskie;

- art. 32 ust. 1,2 i Art. 69 ust.3 oraz art.69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Art. 32,
- Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne,
- Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny,
- Art. 69,
- Osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.
- art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, ze zmianami),
- art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001, Nr 142, poz. 1590, ze zmianami),
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M. P. 1997, nr 50, poz. 475).

Ponadto opracowanie powstało w oparciu przeprowadzone konsultacje społeczne oraz następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) o samorządzie powiatowym,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku,

Analiza SWOT

W celu uporządkowania danych zastosowano analizę SWOT, tj. posegregowano informację na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

MOCNE STRONY - S (Strengths) <i>mocne strony</i> : wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu	SŁABE STRONY - W (Weaknesses) <i>słabe strony</i> : wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,
<ol style="list-style-type: none">1. Duża ilość podmiotów (organizacji pozarządowych) działających w obszarze osób niepełnosprawnych.2. Dobra współpraca pomiędzy podmiotami realizującymi zadania w obszarze osób niepełnosprawnych.3. Wyspecjalizowana kadra w instytucjach i organizacjach.4. Duże zaangażowanie organizacji i instytucji działających w obszarze osób niepełnosprawnych.5. Działania podejmowane w celu osiągnięcia przez osoby niepełnosprawne jak największej życiowej samodzielności i aktywności	<ol style="list-style-type: none">1. Niedobór kadry realizującej zadania.2. Brak usystematyzowanej informacji o sytuacji środowiska osób niepełnosprawnych.3. Niski procent osób niepełnosprawnych mających wykształcenie wyższe.4. Brak bazy osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Powiatu.5. Brak jednostki koordynującej politykę Powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych.6. Infrastruktura Powiatu nie przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

SZANSE - O (Opportunities) <i>szanse</i> : wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany	ZAGROŻENIA - T (Threats) <i>zagrożenia</i> : wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.
<ol style="list-style-type: none">1. Możliwości pozyskiwania środków na rozwój zasobów, rehabilitację zawodową i społeczną z Unii Europejskiej oraz innych źródeł finansowania.2. Wzrost świadomości społecznej na temat niepełnosprawności.3. Lobbing na rzecz osób niepełnosprawnych.4. Włączanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w aktywizację społeczną osób niepełnosprawnych.	<ol style="list-style-type: none">1. Niewystarczająca wysokość środków organizacji pozarządowych na sfinansowanie udziału własnego w programach PFRON i UE.2. Słaba zdolność organizacji pozarządowych do aplikowania o środki programach PFRON i UE.3. Wzrost zagrożeń chorobami cywilizacyjnymi.4. Brak systemowego rozwiązania w zakresie wczesnej, wielospecjalistycznej kompleksowej, skoordynowanej i ciągłej pomocy dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością lub niepełnosprawnemu oraz jego rodzinie.5. Ciągłe zmiany obowiązujących przepisów prawnych.

Obszary programu:

- rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych;
- rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych;
- przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Adresaci programu:

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny z terenu powiatu wałbrzyskiego.

Koordynator programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu.

Partnerzy:

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych;
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
Organizacje pozarządowe z terenu Powiatu;
Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu;
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu;
Gmina Wałbrzych;
Gmina Walim;
Gmina Stare Bogaczowice;
Gmina Głuszyca;
Gmina Boguszów Gorce;
Gmina Szczawno Zdrój;
Gmina Mieroszów;
Gmina Jedlina Zdrój;
Gmina Czarny Bór
Ośrodki Pomocy Społecznej z 9 gmin powiatu.

Cel realizacji programu:

Wspieranie wszelkich działań na rzecz osób niepełnosprawnych i udzielenie pomocy tym osobom w korzystaniu z wolności praw człowieka oraz obowiązków obywatela, zagwarantowanych Konstytucją Rzeczypospolitej.

Celem realizacji programu są działania na rzecz osób niepełnosprawnych zapewniające im godne i aktywne życie a także pomoc dostosowaną do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

Sposób realizacji:

Działania realizowane w ramach programu zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce, podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw, eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

I. Wstęp

System opieki nad osobą niepełnosprawną umożliwić powinien rozpoznanie przyczyn, zdiagnozowanie wszystkich potrzeb a następnie przeprowadzenie długofalowej, wielopłaszczyznowej terapii zmniejszającej skutki spowodowane chorobą - w celu poprawy sprawności potrzebnej do życia niezależnego, w miarę samodzielnego i aktywnego. Oddziaływania te powinny odbywać lub odbywają się w placówkach służby zdrowia, oświaty, pomocy społecznej. Proces przywracania osoby niepełnosprawnej społeczności lokalnej będzie w pełni efektywny tylko wtedy, gdy rehabilitacja prowadzona będzie w sposób kompleksowy, gdy efekty rehabilitacji leczniczej wsparte zostaną rehabilitacją społeczną i utrwalone rehabilitacją zawodową. Głównym celem perspektywicznych, ustalonych w *Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych* działań jest stworzenie systemu umożliwiającego przywrócenie osoby niepełnosprawnej społeczeństwu, wytworzenie poczucia aktywnego uczestnictwa, eliminacja postawy roszczeniowej oraz „przekształcenie” osób niepełnosprawnych z „biorców” opieki społecznej w osoby zasilające budżet lokalny. Działania na rzecz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych powinny odbywać się zgodnie z założeniami określonymi w Deklaracji Madryckiej przyjętej przez Europejski Kongres na Rzecz Osób Niepełnosprawnych - Madryt 20-24.03.2002. Długofalowy proces terapeutycznego i społecznego oddziaływania na osobę niepełnosprawną odciąża i wspomaga jej rodzinę lub opiekunów. W procesie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych należy położyć nacisk na obowiązek przestrzegania prawa budowlanego. Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych umożliwia swobodny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, mieszkań i komunikacji, zwiększa stopień usamodzielnienia, zmniejsza uzależnienie osoby niepełnosprawnej od ciągłej pomocy osób trzecich. Wszystkie proponowane działania powinny być wsparte przez organizacje pozarządowe.

II. Wprowadzenie: /diagnoza – charakterystyka powiatu/

Powiat wałbrzyski tworzy 9 gmin.: Wałbrzych – jako naturalna „stolica” powiatu, gminy miejskie: Boguszów Gorce, Jedlina Zdrój, Szczano Zdrój, gminy miejsko - wiejskie: Głuszyca, Mieroszów, gminy wiejskie: Walim, Czarny Bór, Stare Bogaczowice. Powiat Wałbrzyski jest obecnie jednym z największych powiatów w Polsce, z liczbą 189 463 mieszkańców, z czego 38 415 stanowią osoby niepełnosprawne. Z najnowszych danych GUS wynika, że podczas kiedy udział osób niepełnosprawnych w całej populacji województwa dolnośląskiego wynosi 15 %, to niepełnosprawni w powiecie wałbrzyskim stanowią 20 %. W historycznym ujęciu gospodarka obszaru powiatu związana była głównie z kopalnictwem węgla kamiennego, barytu i kamieni budowlanych oraz przemysłem włókienniczym. Na początku lat 90-tych XX w. na obszarze powiatu wałbrzyskiego rozpoczęła się stopniowa likwidacja kopalń węgla i restrukturyzacja pozostałych branż przemysłu, aż do całkowitej likwidacji, co w zasadniczy sposób zmieniło aktualny obraz gospodarki tego obszaru. Należy pamiętać, iż z przemysłem wydobywczym było związane ponad 30% społeczeństwa powiatu. Sytuacja na rynku pracy jest bardzo trudna ponieważ nie udało się odtworzyć wystarczającej liczby miejsc pracy w innych sektorach gospodarki. Od stycznia 2003 r., czyli od połączenia powiatów przeprowadzono liczne spotkania i indywidualne rozmowy z przedstawicielami środowiska osób niepełnosprawnych. W lipcu 2003 r. Starosta Wałbrzyski powołał Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych w skład, której wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz niepełnosprawnych oraz samorządów terytorialnych na terenie powiatu. W skład Rady zgodnie ustawą wchodzi jedynie pięciu przedstawicieli, nie można więc wybrać przedstawicieli wszystkich organizacji, ale wybrani reprezentują środowisko osób z dysfunkcją: wzroku, słuchu, ruchu oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dzieci, jest również reprezentant największego samorządu – miasta Wałbrzycha. Członkowie Rady reprezentują całe środowisko niepełnosprawnych. Rada opiniuje akty prawne dotyczące osób niepełnosprawnych oraz inspirowanie działania w zakresie zaspokajania ich potrzeb. W związku z przystąpieniem do opracowywania Programu zwrócono się do Przewodniczącego Rady o zgłoszenie propozycji do tworzonego Programu. Po konsultacjach z przedstawicielami środowiska Rada przekazała propozycje, które w szerokim zakresie zostały uwzględnione w niniejszym opracowaniu. Pierwszym krokiem przy tworzeniu planu działań winno być zdiagnozowanie sytuacji osób niepełnosprawnych, wstępną diagnozę przeprowadzono na podstawie dostępnych danych statystycznych, natomiast w Programie ujęto również potrzebę

kompleksowego zbadania potrzeb na podstawie przygotowanych ankiet i opracowanie Baza danych o osobach niepełnosprawnych na terenie powiatu wałbrzyskiego.

1. Osoby niepełnosprawne w powiecie wałbrzyskim – wstępna diagnoza:

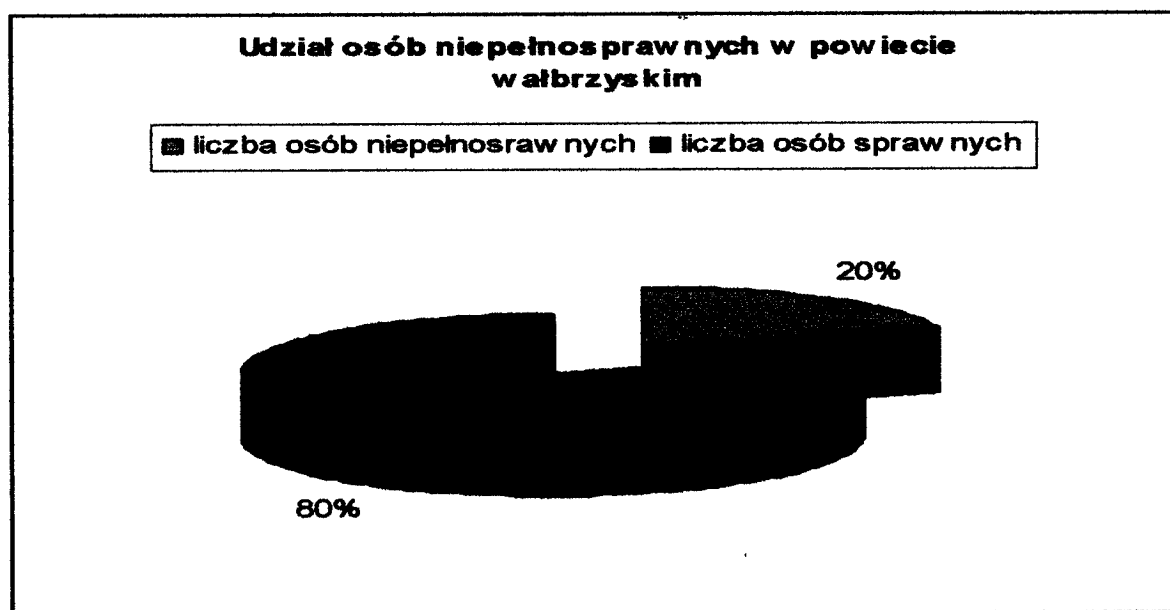
Liczba osób niepełnosprawnych jest trudna do oszacowania, gdyż ulega ciągłym wahaniom. Aktualnie posiadamy w miarę dokładne dane dzięki narodowemu spisowi powszechnemu przeprowadzonemu w roku 2002 według, którego na terenie powiatu wałbrzyskiego jest 38 415 osób niepełnosprawnych o różnym stopniu niepełnosprawności od lekkiego poprzez umiarkowany do znacznego.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	POWIAT WAŁBRZYSKI	
Liczba mieszkańców	2 904 694	Powiat	189 463
		Wałbrzych	129 724
		Pozostałe gminy	59 739
Liczba osób niepełnosprawnych	435 846	Powiat	38 415
		Wałbrzych	27 207
		Pozostałe gminy	11 208
Wskaźnik osób niepełnosprawnych	15%	Powiat	20,27%
		Wałbrzych	21,99%
		Pozostałe gminy	18,76%

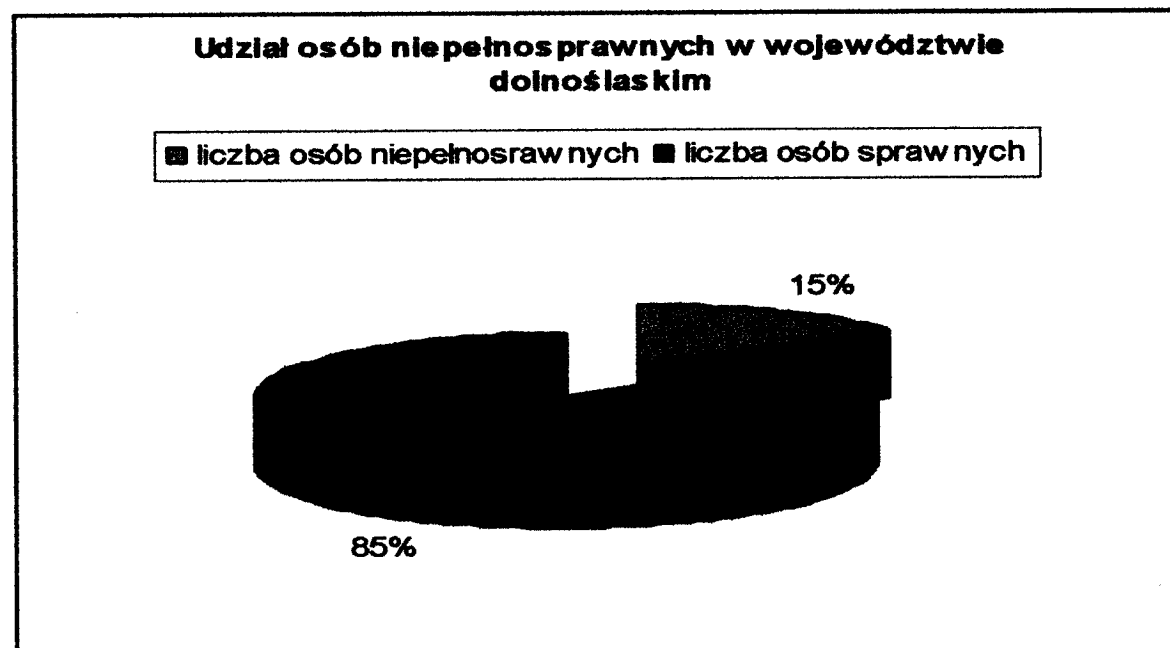
Rys. 1. Źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks - dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r., opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

W stosunku do ogólnej liczby mieszkańców w powiecie wałbrzyskim udział niepełnosprawnych wynosi 20 %, a w mieście Wałbrzychu nawet 22 %, podczas kiedy w województwie dolnośląskim wynosi 15 %. Tak wysoki stan niepełnosprawności spowodowany jest kilkoma czynnikami. Dominującym czynnikiem jest gałąź przemysłu na terenie powiatu, przez wiele lat było górnictwo, którego pracownicy narażeni byli na urazy, wypadki oraz zapadalnością na choroby zawodowe takie jak pylica i krzemica. Od momentu likwidacji górnictwa i innych gałęzi przemysłu jedną z metod zapobiegania bezrobociu stało

się odchodzenie na renty inwalidzkie, nie znaczy to, że pracownicy nie są niepełnosprawni, ale ze względu na brak możliwości zatrudnienia częściej szukają możliwości zapewnienia bytu w taki sposób.

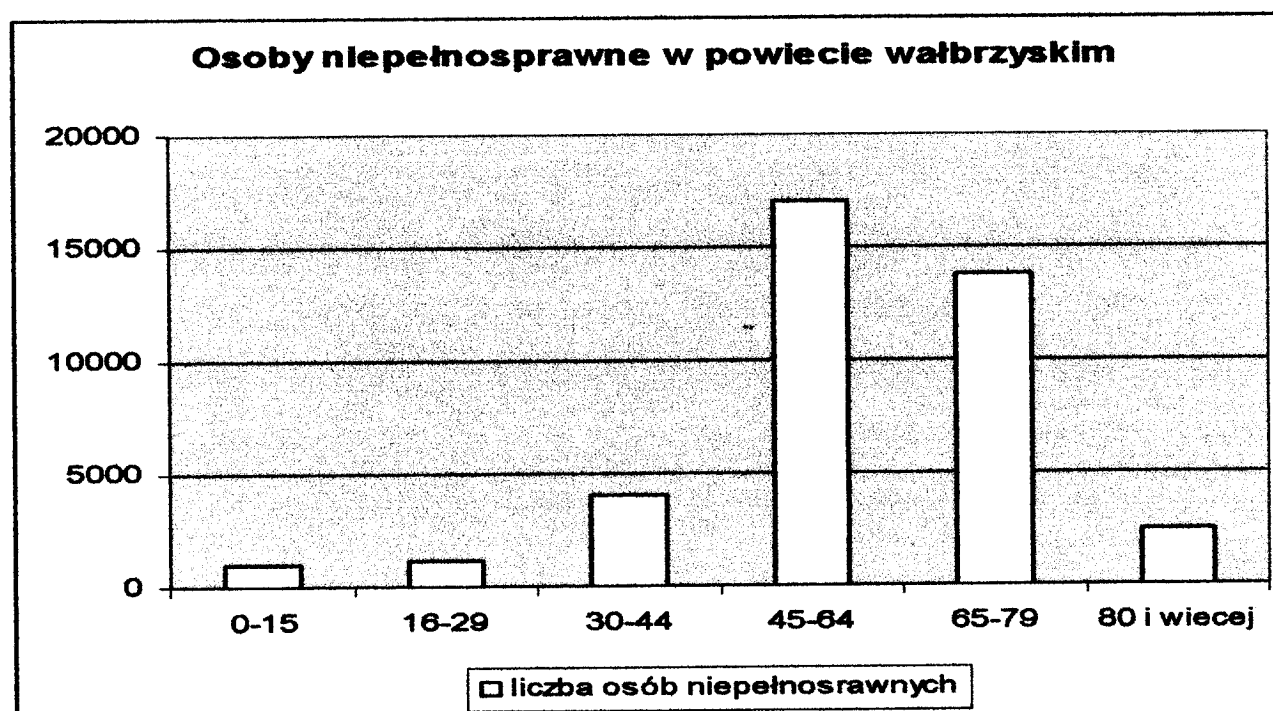

Rys. 2. źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks - dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r. Opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

Rys. 3. źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks - dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r., opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

Wśród niepełnosprawnych ponad połowę, ok. 54 % stanowią kobiety, odsetek kobiet wśród niepełnosprawnych do 64 roku życia jest mniejszy niż mężczyzn, natomiast od 65 roku życia wyrównuje się, a następnie wzrasta w stosunku do mężczyzn. Wśród niepełnosprawnych 55 % stanowią osoby w wieku produkcyjnym (ok. 21 000).

Rys. 4. źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks - dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r. opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

1.1. Ludność powiatu według niektórych wybranych głównych źródeł utrzymania:

Według danych spisu powszechnego jako główne źródło utrzymania 19 867 mieszkańców powiatu podaje rentę z tytułu niezdolności do pracy, a 2 696 osób zasiłek z pomocy społecznej.

Powiat wałbrzyski w tym:	Główne źródło utrzymania z :			
	Pracy	Renty z tytułu niezdolności do pracy	Zasiłku z pomocy społecznej	Na utrzymaniu innych osób
Miasto Wałbrzych	34 071	13 996	1 762	46 284
Pozostałe gminy	14 777	5 871	934	22 808
Razem	48 848	19 867	2 696	69 092

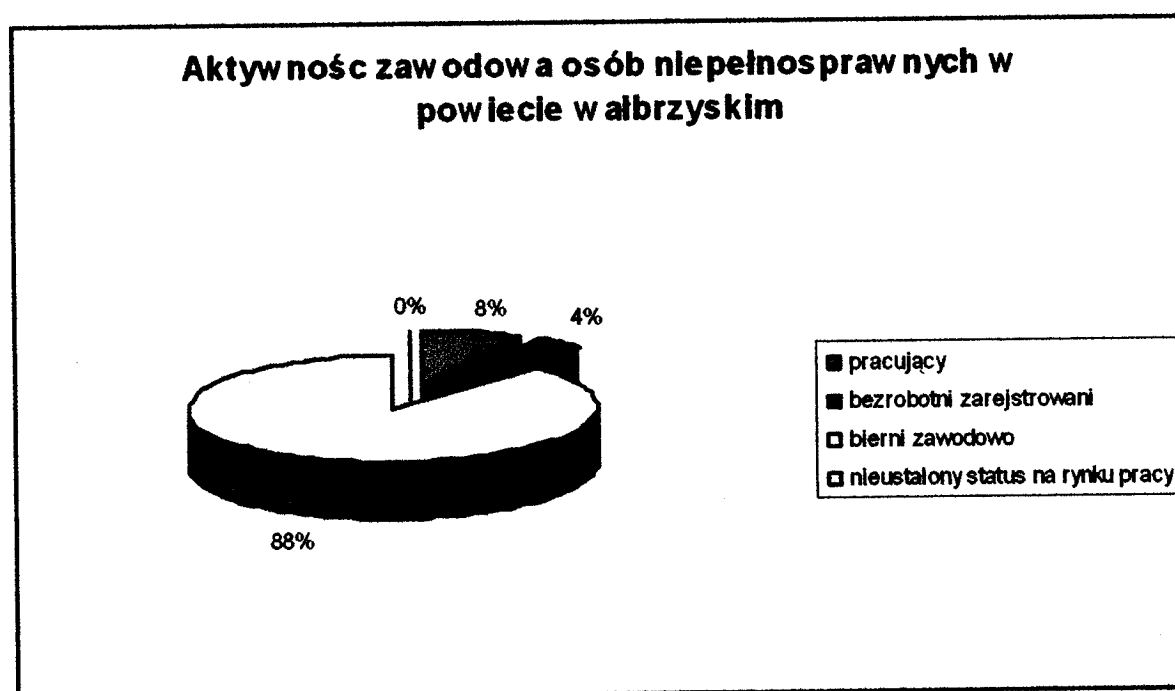
Rys. 5. źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks – dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r., opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

1.2. Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych w powiecie wałbrzyskim.

Powiat wałbrzyski w tym:	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy
		razem	pracujący	bezrobotni		
Miasto Wałbrzych	23 919	2 914	1 925	989	20 961	44
Pozostałe gminy	9 562	986	750	236	8 554	22
Razem	33 481	3 900	2 675	1 225	29 515	66

Rys. 6. źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks – dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r., opracowanie PCPR w Wałbrzychu

Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych w powiecie wałbrzyskim jest niska, zaledwie 8 % osób pracuje zawodowo, a 88 % jest biernych zawodowo. Wśród niepełnosprawnych Dolnoślązaków pracuje 12 %, a 84 % jest biernych zawodowo.

Rys. 7. źródło, Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku. – Aneks – dane narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 r., opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

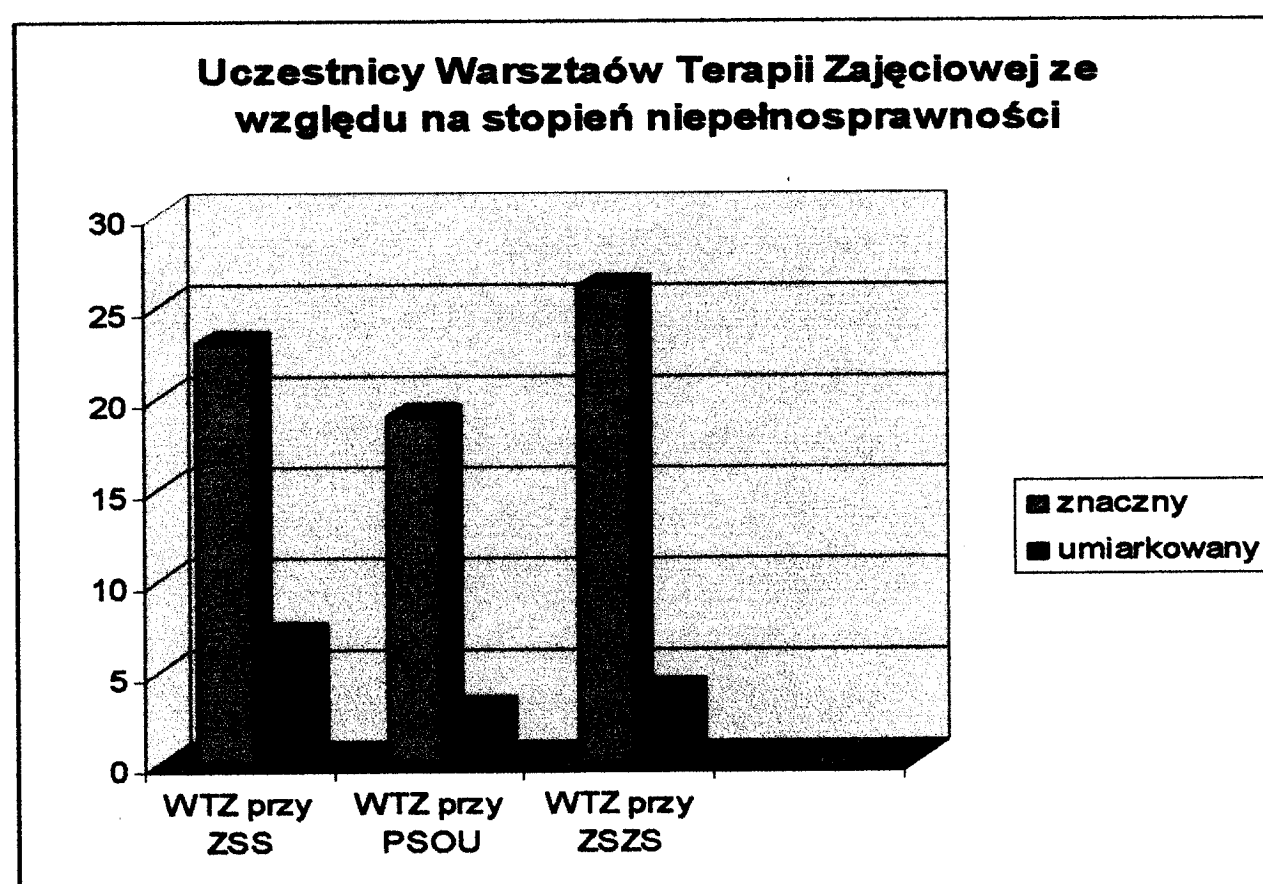
1.3. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu.

Lata	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne	933	958	950	879	840
Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP jako poszukujące pracy	181	179	219	186	214
Razem	1 114	1 137	1 169	1 065	1 054

Rys. 8 Źródło – dane statystyczne PUP w Wałbrzychu

W latach 2004-2008 można zaobserwować spadek liczby zarejestrowanych niepełnosprawnych, natomiast wzrasta liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne poszukujące pracy. Wielu niepełnosprawnych jednak w ogóle nie decyduje się na rejestrację w PUP, gdyż nie wierzy w znalezienie zatrudnienia bądź nie czują się na siłach na podjęcie pracy.

1.4. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej ze względu na stopień niepełnosprawności

Rys. 11. Źródło, Sprawozdanie WTZ za rok 2008, opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

W trzech istniejących na terenie powiatu wałbrzyskiego Warsztatach Terapii Zajęciowej przebywają głównie osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w stosunku do tych uczestników niezbędne jest stosowanie specyficznych zasad rehabilitacji, każdy warsztat stara się dostosować swój program działań do potrzeb uczestników. W Warsztatach uczestnicy podlegają rehabilitacji społecznej i zawodowej, która w efekcie ma przynieść gotowość do podjęcia pracy na otwartym rynku pracy, czy chociażby odbywania praktyk zawodowych.

Na terenie powiatu istnieje kilkadziesiąt organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Głównym celem tych organizacji jest opracowywanie i wdrażanie programów wspierania niepełnosprawnych i ich rodzin, działanie na rzecz samopomocy oraz współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego. Wykaz organizacji działających aktywnie na terenie powiatu przedstawia załącznik Nr 2 do Programu.

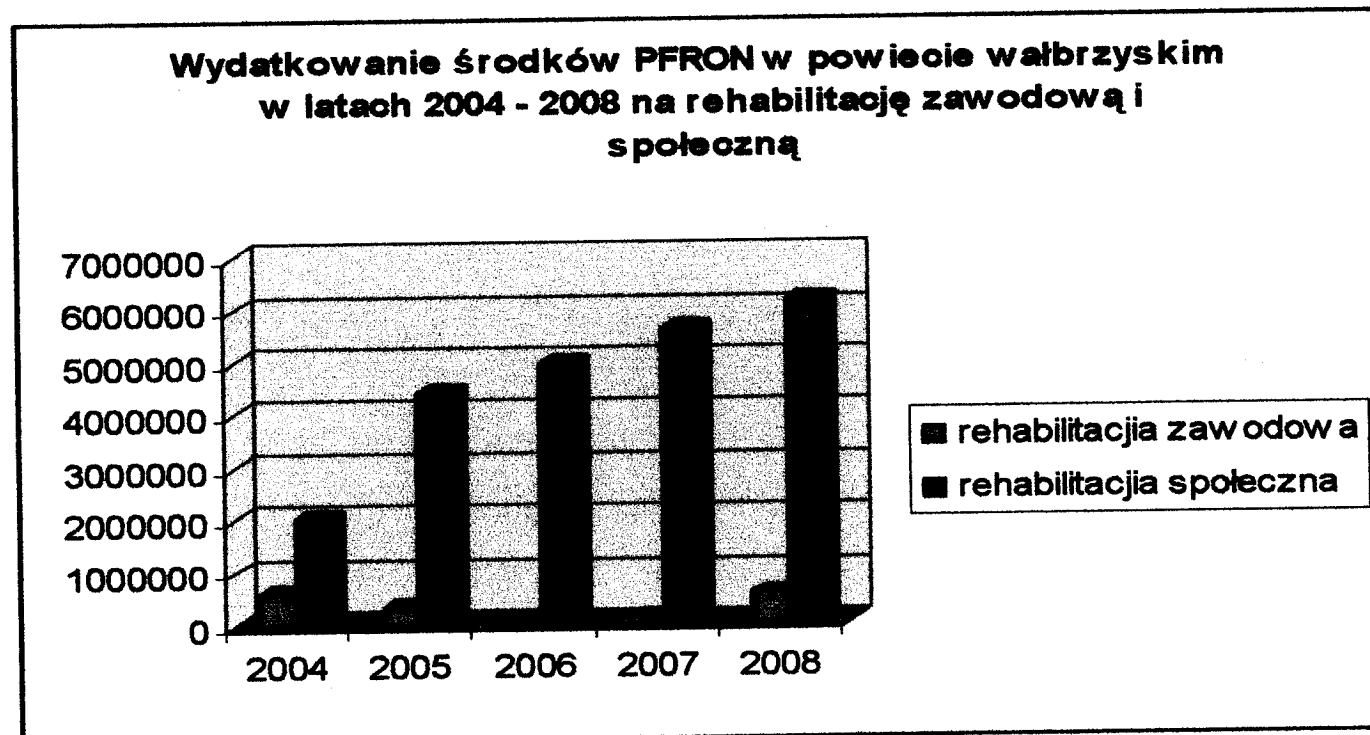
2. Analiza środków PFRON wydatkowanych w powiecie wałbrzyskim w latach 2004 - 2008

L.p	Rodzaj Zadania	Rok									
		2004		2005		2006		2007		2008	
		Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	840	445 133	1 025	580 050	1293	774 201	1283	812 662	1227	834 738
2	Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	750	338 726	972	879 150	1171	938 386	1520	1 381 194	1821	1 796 450
3	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	395	1 082 924	321	1 608 151	310	1 726 383	207	1 940 305	183	2 143 269
	W tym: bariery architektoniczne	62	599 491	128	1 248 173	133	1 386 687	152	1 790 028	124	1 973 953
4	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	16	158 484	15	206 599	4337	278 363	4364	332 875	2663	273 380
5	Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej	60	422 280	90	1 140 190	90	1 230 279	90	1 146 897	90	1 086 534
Razem rehabilitacja społeczna		2061	2 002 859	2423	4 414 140	7201	4 947 612	7464	5 613 933	5984	6 134 371
1	Dofinansowanie tworzenia nowych stanowisk pracy		465 392								
2	Zwrot kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne				194 698		11 211			5	10 760
3.	Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy	87	83 951	159	88 851	19	15 130	23	23 905	18	20 541
4.	Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej	2	40 000	1	30 000					8	313 110
5.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu					16	34 000	40	97 703	72	143 328
6	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy									3	72 950
Razem rehabilitacja zawodowa		89	589 343	160	313 549	35	60 341	63	121 608	106	560 689

Z analizy opracowania sporządzonego przez PCPR na podstawie sprawozdań zbiorczych z wydatkowanych na zadania powiatowe środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za lata 2004 - 2008 wynika, że łączna kwota przyznana zgodnie z algorytmem miała tendencje wzrostową.

W roku 2004 otrzymaliśmy łącznie na rehabilitację zawodową i społeczną 2 592 202 zł natomiast w roku 2008 kwotę 6 695 060 zł wynika to z dodatkowych zadań realizowanych przez powiat ze środków Funduszu tj. zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy a także zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. Zwiększenie kwoty przyznawanej przez PFRON na rehabilitację zawodową i społeczną spowodowane jest również większą ilością osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania do poszczególnych zadań, a także zwiększeniem kwoty utrzymania jednego uczestnika na Warsztacie Terapii Zajęciowej.

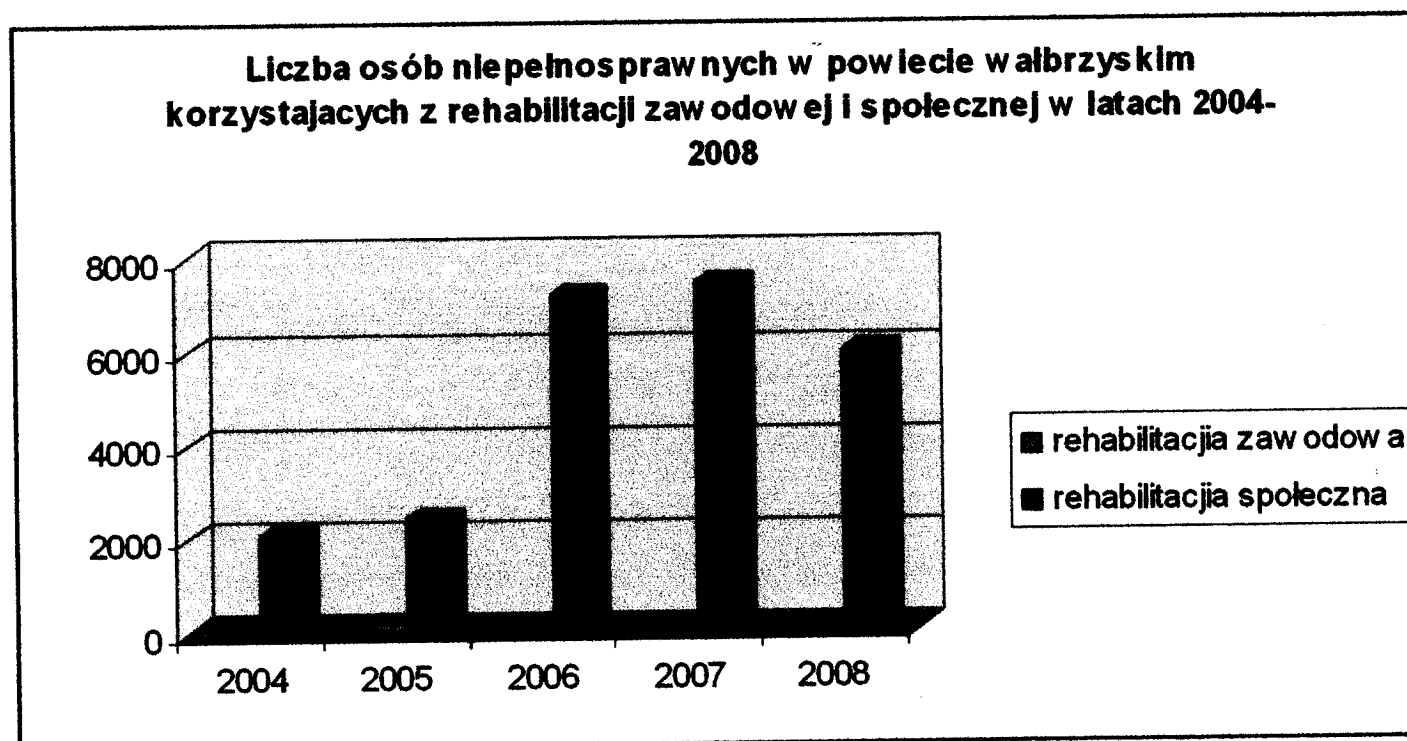
Powiat wałbrzyski otrzymał również dodatkowe fundusze na likwidację barier architektonicznych i transportowych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami” – obszar B i D w roku ubiegłym w kwocie 165 050 zł.

Rys. 13. Źródło, sprawozdania z wydatkowania środków PFRON za rok 2008, opracowanie PCPR w Wałbrzychu.

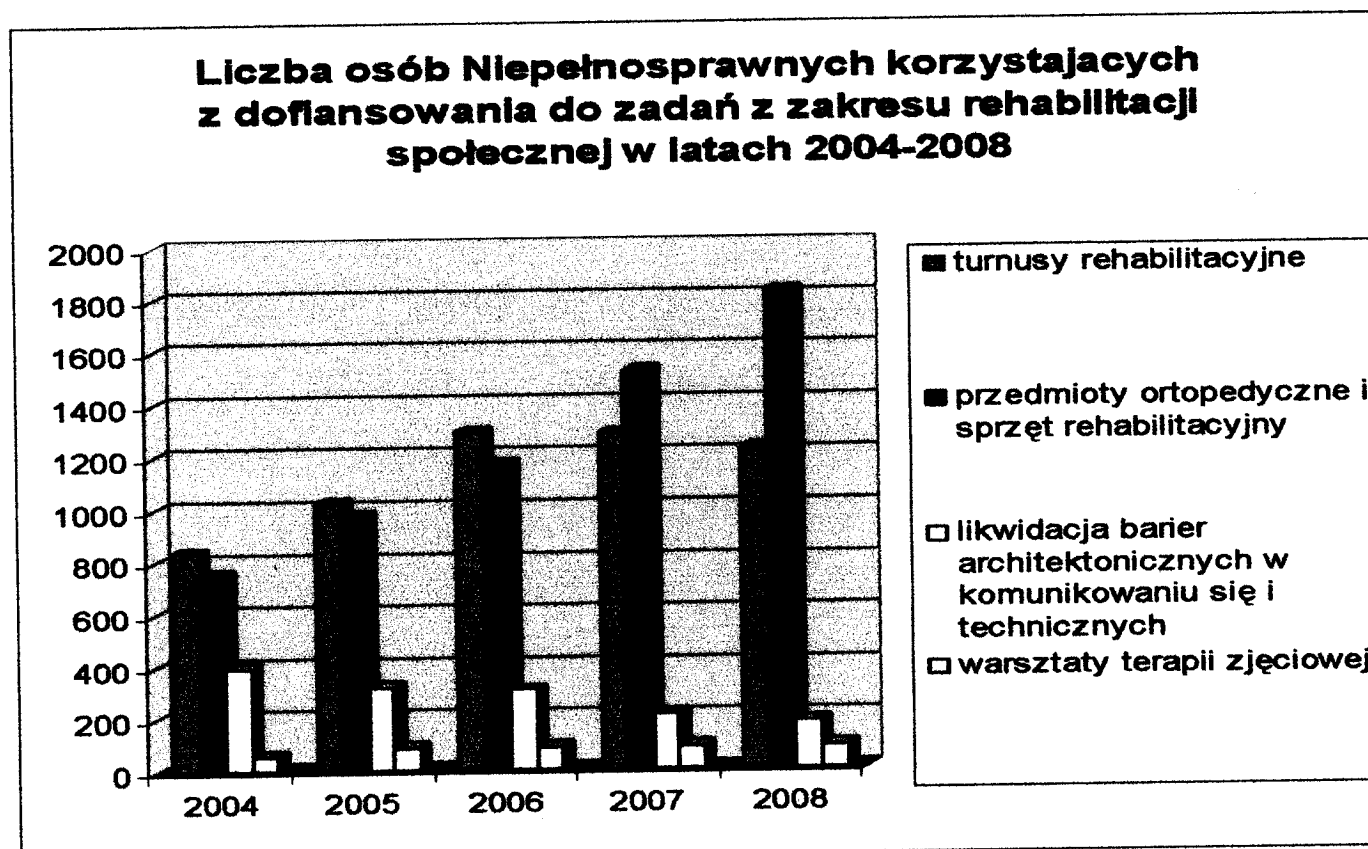
Ze względu na zmiany w wysokości środków finansowych wzrosła liczba osób korzystających z dofinansowania zadań w ramach rehabilitacji społecznej, jedynie w 2008 roku można zaobserwować spadek liczby osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki aż o 1700 osób. Zmalał natomiast odsetek osób korzystających z rehabilitacji zawodowej, mimo dodatkowych zadań, jest to

spowodowane małą ilością osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy przez co działania PUP nie docierają do dużej liczby niepełnosprawnych.

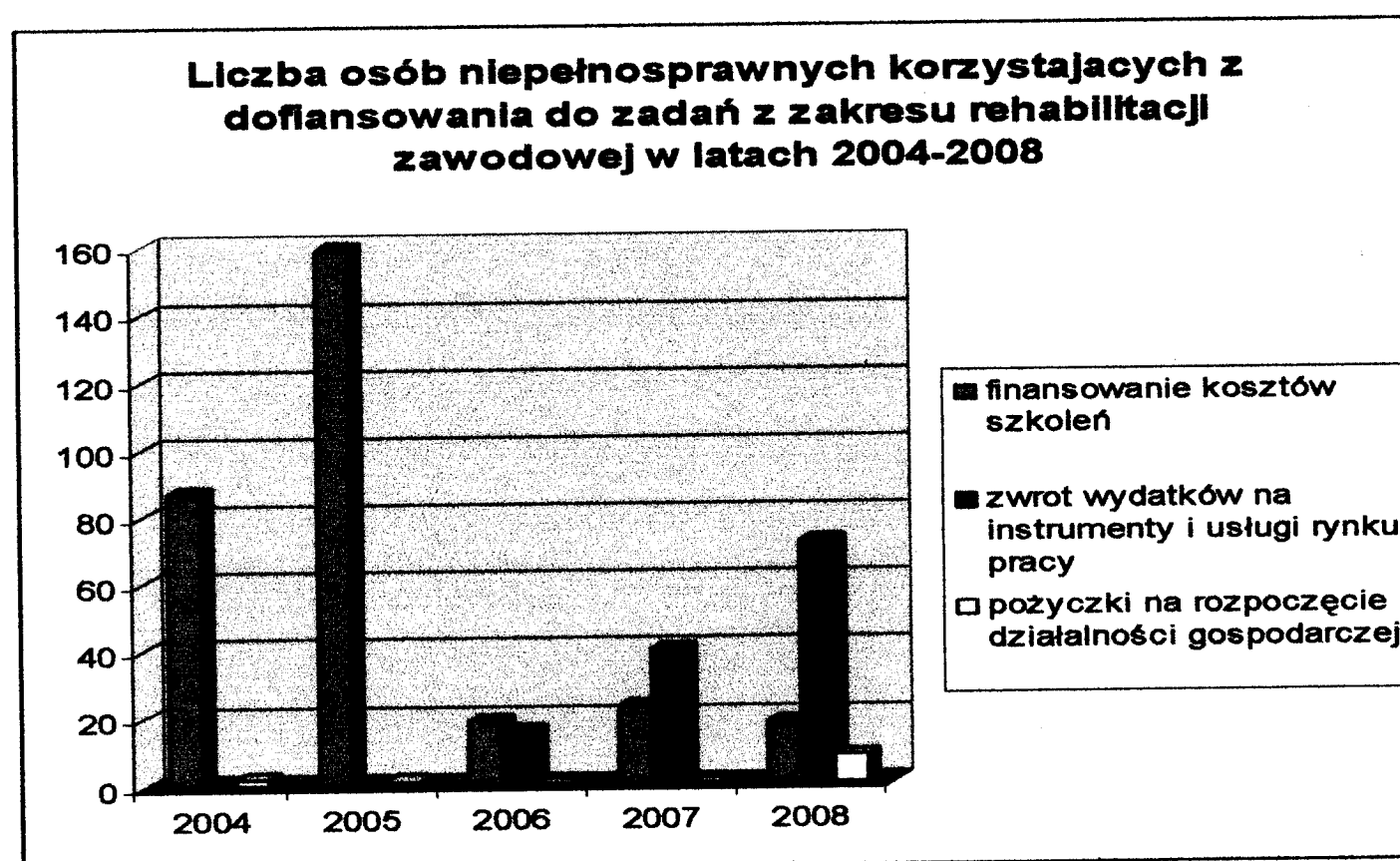
Rys. 14. Źródło, sprawozdania z wydatkowania środków PFRON, pracowanie PCPR w Wałbrzychu.

Zmiany zaobserwowano w zakresie liczby osób niepełnosprawnych korzystających z poszczególnych rodzajów zadań realizowanych przez powiat. Przede wszystkim istotny wzrost liczby osób, którym dofinansowano zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego.

Rys.15. źródło, sprawozdania z wydatkowania środków PFRON, pracowanie PCPR w Wałbrzychu.

W związku z dodatkowymi zadaniami z zakresu rehabilitacji zawodowej można zaobserwować wzrost liczby osób biorących udział w szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu. Rośnie również zainteresowanie osób niepełnosprawnych pożyczkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej, które pomogą osobom niepełnosprawnym stworzyć niezależne źródło utrzymania.

Rys.16. źródło, sprawozdania z wydatkowania środków PFRON, o pracowanie PCPR w Wałbrzychu